

نگرشی سیاسی بر

سینہ پیامبر ﷺ

مؤلف:

دکتر محمد روّاس قلعه جی

مترجم:

محمد حسین احمدی تبار

سرشناسه	: قلعه‌جی، محمد رواس
عنوان قراردادی	: قراءه سیاسیه للسیره النبویه. فارسی
عنوان نام پدیدآور	: نگرشی سیاسی بر سیره پیامبر (ص) مؤلف محمدرواس قلعه‌جی، مترجم محمدحسین احمدی تبار
مشخصات نشر	: سنندج، زانست ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	: ۴۷۸ص
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۱۲۲-۰-۳
فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: محمد(ص) پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ا ا ق
شناسه افزوده	: احمدی تبار، محمدحسین ۱۳۴۹، مترجم
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۸۹ ۴۰۴۱ ق۴۰۴۱ ق/۴۶/۴۶ BP۲۴
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۹۷۷۴۸۱

شناسنامه کتاب

نام کتاب	: نگرشی سیاسی بر سیره پیامبر (ص)
مؤلف	: محمدرواس قلعه‌جی
مترجم	: محمدحسین احمدی تبار
ناشر	: زانست - آراس
تیراژ	: ۲۰۰۰ جلد
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۰
قیمت	: ۷۵۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۱۲۲-۰-۳

مرکز پخش:

سنندج، پاساژ عزتی، انتشارات آراس

تلفن: ۰۸۷۱-۲۲۲۸۳۴۱، ۰۸۷۱-۲۲۷۹۸۱۹

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۸
باب اول : فضا سازی جهت موفقیت در تأسیس دولت اسلامی	۱۴
به رهبری محمد رسول الله ﷺ	
فصل اول: جهان قبل از اسلام (سیطره ی ظلم و تاریکی در جهان)	۱۵
فصل دوم: بیان جنبه هایی از شخصیت پیامبر ﷺ	۲۰
باب دوم: در دست گرفتن رهبری و آغاز فعالیت برای جمع کردن	۵۰
نیرو جهت تأسیس دولت اسلامی	
فصل اول: در دست گرفتن رهبری توسط پیامبر ﷺ	۵۱
موضوع اول : آماده شدن پیامبر ﷺ جهت در دست گرفتن رهبری	۵۱
موضوع دوم: در دست گرفتن رهبری توسط محمد ﷺ	۵۴
فصل دوم: جمع آوری نیرو و آماده کردن پایگاه های مردمی	۵۹
فصل سوم: تلاش برای متوقف کردن گسترش اسلام	۶۵
باب سوم: جستجوی مکانی برای تأسیس دولتی که	۱۰۸
عقیده را حمایت و شریعت را برپا دارد	
فصل اول: رفتن به طائف	۱۰۹
فصل دوم: اسراء و معراج	۱۱۶
فصل سوم: هجرت به مدینه ی منوره	۱۳۱
باب چهارم: اعلام تأسیس حکومت اسلامی	۱۶۰
فصل اول: آماده شدن برای اعلام تأسیس حکومت اسلامی	۱۶۱
فصل دوم: اعلام تأسیس حکومت اسلامی از نظر سیاسی	۱۷۰
باب پنجم : سر آغاز مبارزه و پاک سازی قدرت های سیاسی مخالف	۱۷۴
فصل اول: ارزیابی وضعیت و تصمیم گیری	۱۷۵

۱۸۳	فصل دوم: پاکسازی موجودیت سیاسی بنی قینقاع
۱۸۳	موضوع اول: زمینه‌سازی برای پاکسازی سیاسی بنی قینقاع
۲۱۰	موضوع دوم: پاکسازی موجودیت سیاسی بنی قینقاع
۲۱۶	فصل سوم: پاکسازی موجودیت سیاسی بنی نضیر
۲۱۸	موضوع اول: آماده شدن برای پاکسازی موجودیت سیاسی بنی نضیر
۲۲۳	موضوع دوم: شکست در جنگ احد
۲۴۲	موضوع سوم: تلاش برای بازگردان شکوه و عظمت حکومت اسلامی بعد از شکست احد
۲۴۶	موضوع چهارم: چشم طمع دشمنان به حکومت اسلامی
۲۵۶	موضوع پنجم: پاکسازی موجودیت سیاسی بنی نضیر
۲۶۱	فصل چهارم: پاکسازی بنی قریظه
۲۶۲	موضوع اول: آماده شدن برای پاکسازی بنی قریظه
۲۷۸	موضوع دوم: پاکسازی بنی قریظه
۲۹۲	فصل پنجم: پاکسازی موجودیت سیاسی بنی مصطلق
۲۹۳	موضوع اول: آماده شدن برای پاکسازی موجودیت سیاسی یهودیان بنی مصطلق
۳۰۳	موضوع دوم: پاکسازی موجودیت سیاسی بنی مصطلق
۳۱۷	فصل ششم: پاکسازی موجودیت سیاسی خیبر و سایر یهودیان
۳۱۸	موضوع اول: آماده شدن برای پاکسازی موجودیت سیاسی خیبر
۳۳۶	موضوع دوم: پاکسازی موجودیت سیاسی خیبر
۳۴۱	موضوع سوم: پاکسازی سایر قدرت‌های سیاسی یهود
۳۴۴	فصل هفتم: پاکسازی موجودیت سیاسی مشرکین
۳۴۵	موضوع اول: آماده شدن برای پاکسازی موجودیت سیاسی مشرکین
۳۵۹	موضوع دوم: پاکسازی موجودیت سیاسی مشرکین

۳۵۹	عرصه و میدان اول: در مکه
۳۸۰	عرصه و میدان دوم: در حنین
۳۸۷	عرصه و میدان سوم: در طائف
۳۹۰	عرصه و میدان چهارم: در جعترانه
۴۰۰	عرصه و میدان پنجم: پاکسازی گروه‌های معارض در شبه جزیره عربستان
۴۰۳	فصل هشتم: گشودن جبهه جنگ با روم
۴۰۴	موضوع اول: غزوه تبوک
۴۱۱	موضوع دوم: گسترش سلطه حکومت اسلامی بر مسیحیان وابسته به روم در شمال
۴۱۳	موضوع سوم: بازگشت به جنگ روم (اعزام اسامه بن زید)
۴۱۵	فصل نهم: مسلمان شدن اهل تائف (ثقیف)
۴۲۲	باب ششم: اعلام سلطه حکومت اسلامی بر سرتاسر شبه جزیره عربستان و گردآمدن مردم تحت لوای آن
۴۲۳	فصل اول: اعلام سلطه حکومت اسلامی بر سرتاسر شبه جزیره
۴۲۸	فصل دوم: گردآمدن مردم تحت لوای حکومت اسلامی
۴۵۰	فصل سوم: اعزام امیران و معلمان به سراسر شبه جزیره عربستان
۴۵۸	فصل چهارم: اعلام اهداف و اصول حکومت اسلامی
۴۶۴	باب هفتم: بیماری و وفات پیامبر ﷺ

مقدمه:

حمد و سپاس برای خداوندی که حضرت محمد ﷺ را به پیامبری برگزید و راه را برای ما روشن نمود و نور یقین را بر دل‌های ما تاباند و ما را به سوی استوارترین و بهترین راه زیستن هدایت کرد.

چاپ اول این کتاب تحت عنوان «التفسير السياسي للسيرة النبوية» در سال ۱۳۹۹ هـ. ق برابر با سال ۱۹۷۹ م. بر اساس یادداشت‌هایی که نوشته بودم منتشر شد و خود رضایت چندانی از آن نداشتم اما به خاطر نظریات و تحلیلهای جدیدی که در آن بود با استقبال مردم روبرو و مورد پسندشان واقع شد.

به همین سبب در فرصت مناسب به تجدیدنظر در آن پرداختم و مطالبی را کم و زیاد کردم و قسمت‌های زیادی را نیز جرح و تعدیل نمودم. لذا ترجیح دادم که اسم جدیدی برای آن انتخاب کنم و آن را تحت عنوان «قراءة جديدة للسيرة النبوية» نامگذاری کردم.

حضرت محمد ﷺ همانند سایر رهبران و مصلحان نیست، زیرا هر کدام از آنان اگر چه در جنبه‌ای از جوانب زندگی مثلاً در برنامه‌ریزی سیاسی، اصلاحات اجتماعی و... توانایی خود را نشان داده‌اند، اما در جنبه‌های دیگری از آن خالی از نقص نبوده و حتی گاهی نظریات و رفتار ضد و نقیضی هم داشته‌اند. حضرت محمد ﷺ خود جلوه‌ی راستینی از تعالیمی است که آن را آورده است. لذا اسلام دارای دو وجه تئوری و عملی است. وجه تئوری آن در قرآن و احادیث پیامبر ﷺ بیان شده و وجه عملی آن در رفتار و سیره‌ی پیامبر ﷺ تجلی یافته است و این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد. به همین سبب حضرت محمد ﷺ بهترین اسوه و الگو برای ماست: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ... سرمشق و الگوی زیبایی در

(شیوه‌ی پندار و رفتار و کردار) پیغمبر خدا برای شما است» (احزاب/ ۲۱). سیره‌ی پیامبر ﷺ از نظر تاریخی مورد بررسی دقیقی قرار گرفته و نیاز چندانی برای پرداختن به آن از این جهت احساس نمی‌شود اما تجزیه و تحلیل دقیقی از جنبه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی و... در مورد آن صورت نگرفته است.

هر چند که نویسندگی مسلمان، سرلشکر "محمود شیت خطاب" سیره‌ی پیامبر ﷺ را از جنبه‌ی نظامی مورد بررسی قرار داده و کمبودی را که در این زمینه احساس می‌شد برطرف کرده و بهترین کسی است که در این زمینه تلاش خود را مبذول داشته است، اما هیچ کس تاکنون یک تحقیق کامل در زمینه تربیتی از سیره‌ی پیامبر ﷺ ارائه نداده است. با وجود این که پیامبر ﷺ برجسته‌ترین مربی در طول تاریخ بشریت بوده و نسلی را تربیت کرده که از لحاظ فکری، معنوی و سازماندهی دنیا را رهبری کرده است. هم‌چنین کسی تاکنون بررسی کاملی از سیره‌ی پیامبر ﷺ از لحاظ سیاسی انجام نداده است با وجود این که پیامبر ﷺ برجسته‌ترین چهره سیاسی است که جهان آن را به خود دیده است... مگر پیامبر ﷺ کسی نبود که به تنهایی حرکت خود را شروع کرد و در نهایت رئیس دولت نمونه‌ای شد که بر دها حکومت می‌کرد و تاج و تخت سرکشان ظالم را سرنگون نمود. ارائه تفسیر و برداشت سیاسی از سیره‌ی پیامبر ﷺ کار ساده‌ای نیست زیرا امور سیاسی بسیار پیچیده و مبهم است و این بدان سبب است که سیاستمداران نه تنها طرح و برنامه‌ی سیاسی خود را آشکار نمی‌کنند بلکه در بیشتر مواقع یک نوع طرح و برنامه‌ی سیاسی تهیه می‌کنند و چیزی خلاف آن را اعلام می‌دارند. البته باید که بسیاری از طرح‌های سیاسی مخفی نگاه داشته شوند زیرا اعلام کردن آنها سبب آسیب رساندن به آینده‌ی دولت و مملکت خواهد شد.

به همین سبب کسی که به بررسی سیره‌ی پیامبر ﷺ از نظر سیاسی می‌پردازد نباید تنها به مطالعه‌ی مطالب نوشته شده و یا تصریحاتی که سیاستمداران آن را اظهار داشته‌اند بسنده کند، بلکه باید در ماورای سطرها به جست‌وجوی حقیقت بپردازد و هدف واقعی را از روی اعمال انجام شده بررسی کند و به واسطه‌ی این نوع بررسی و تجزیه و تحلیل است که می‌تواند طرح و برنامه‌ای را که یک سیاستمدار آن را ترسیم می‌کند استنتاج نماید. لذا کسی که در این زمینه اقدام به پژوهش می‌کند باید از حس ششم برخوردار باشد زیرا طرح و برنامه‌های سیاسی با حواس پنجگانه قابل درک و دریافت نیست بلکه به وسیله‌ی بررسی دقیق حادثه و رویداد و (در مسند) بازخواست و محاکمه قرار دادن آن و نتیجه‌گیری دریافت می‌شود. این ویژگیها در انسان عادی و معمولی وجود ندارد. و من هنگامی که تصمیم بر ارائه یک نگرش و تفسیر سیاسی از سیره‌ی پیامبر ﷺ گرفتم، همه‌ی این مشکلات را در نظر داشتم و می‌دانستم که بعضی از مردم با من مخالفت خواهند کرد و نخواهم توانست که با استناد به متون تاریخی موجود از نظریات خود دفاع کنم بلکه (دلایل من) نتایج بدست آمده‌ای است که در مورد آنها با من منازعه و مخالفت می‌شود.

کتاب موجود را به هفت باب به شرح زیر تقسیم کرده‌ام:

۱- باب اول: فضا سازی جهت موفقیت در برپایی دولت اسلامی به رهبری حضرت محمد ﷺ با قرار دادن جهان در وضعیتی که در آن وضعیت به برپایی دولت اسلامی احساس نیاز شود و با بیان جنبه‌هایی از شخصیت پیامبر ﷺ در همه‌ی مراحل زندگی: کودکی، نوجوانی، جوانی، میانسالی و غیره.

۲- باب دوم: بحث پیرامون در دست گرفتن رهبری توسط پیامبر ﷺ بعد از این که شرایط آن را فراهم کرده بود و شروع فعالیت پیامبر ﷺ برای گردآوری و آماده-

سازی نیروهای توانمند و کارآمد جهت برپایی دولت اسلامی، و بحث پیرامون فعالیت و تلاش جریانهای مخالفی که می‌خواستند از گسترش اسلام که حضرت محمد ﷺ آن را رهبری می‌کرد جلوگیری نمایند و آن را متوقف سازند.

۳- باب سوم: بحث پیرامون یافتن مکان و سرزمینی مناسب جهت برپایی دولت اسلامی که عقیده و اجرای احکام شریعت اسلامی را حمایت کند. و چگونگی موفقیت در انتقال رهبری و نیروهای فعال و کارآمد به آن مکان و سرزمین جدید.

۴- باب چهارم: اعلام رسمی برپایی حکومت اسلامی از لحاظ سیاسی بعد از این که شرایط لازم برای اعلام آن فراهم شده بود.

۵- باب پنجم: بحث پیرامون آغاز مبارزه‌ی دولت اسلامی با دشمنان و ترسیم طرح و نقشه‌ی دقیق از جانب دولت اسلامی برای پاک‌سازی سیاسی دشمنان یکی پس از دیگری، ابتدا یهود و سپس مشرکین بت پرست و نهایتاً سایر گروههای سیاسی.

۶- باب ششم: اعلام حاکمیت دولت اسلامی بر تمامی مناطق شبه جزیره‌ی عربستان و تحت حاکمیت درآمدن مردم و اهتمام دولت اسلامی به اداره‌ی امور و امر آموزش.

۷- باب هفتم: بحث پیرامون بیماری و وفات پیامبر ﷺ و تعیین خلیفه‌ای که بعد از وفات پیامبر ﷺ عهده‌دار امور مسلمانان شود.

اگر چه من به این نکته اعتراف می‌کنم که حوادث تاریخی که در این کتاب ذکر شده است در بسیاری از کتابهای سیره وجود دارد (و از این بابت چیز جدیدی در آن یافت نمی‌شود) اما با کمال تواضع و فروتنی می‌گویم که شرح و تفسیر حوادث تاریخی و داشتن نگرشی نو و همسو و همگام با (ظروف و شرایط) زمانه در این

کتاب، تازه و جدید است و (آن را از سایر کتابهایی که صرفاً به ذکر حوادث تاریخی اکتفا کرده‌اند متمایز می‌سازد).

از خداوند متعال طلب یاری و توفیق می‌نمایم.

ابوالمنتصر

استاد دکتر محمدرواس قلمه‌جی

www.ketab.ir